МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ №13
М.ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

Методична комісія Автомобільного напряму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

Освітньо-професійний ступінь Фаховий молодший бакалавр

Освітня кваліфікація Фаховий молодший бакалавр з автомобільного транспорту.

Галузь знань J Транспорт та послуги

Спеціальність J8 Автомобільний транспорт

Затверджено на засіданні метод комісії
педагогічних працівників комп'ютерного
та економічного напрямів

Протокол № 1 від "02" вересня 2026 р.

м. Івано-Франківськ – 2026

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Економічна теорія
Викладач	Гриник Юлія Іванівна
Контактний телефон викладача	+380501882800
E-mail викладача	juliagrunuk2001@gmail.com
Освітня програма	Транспорт та послуги
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	2 кредити ЄКТС, 60 год.
Спеціальність	J8 Автомобільний транспорт
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://vpu13.if.ua/
Консультація, відпрацювання н/б та негативних оцінок	Вівторок 15.15 -16.30

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Економічна теорія» є обов'язковою навчальною дисципліною, яка формує у майбутніх фахівців систему знань про економічні відносини.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою даного освітнього компонента є вивчення та набуття кожним студентом знань про економічні відносини як суспільну форму виробництва, проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб у різних суспільно-економічних формаціях.

Завданням вивчення дисципліни є вивчення загальних засад економічного життя суспільства, розкриття суті соціально-орієнтованої ринкової економіки, логіки функціонування ринкових відносин у конкретних господарських системах, соціально-економічних суперечностей підприємницького господарювання.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- сутність економічних відносин, економічних законів і принципів;
- закономірності розвитку економічних систем;
- визначити методологічні основи ефективного використання обмежених економічних ресурсів для більш повного задоволення потреб суспільства;
- розуміти механізм функціонування ринку, формування ринкової рівноваги;
- фундаментальні проблеми економіки;
- сутність товару, товарних відносин;
- сутність домогосподарств і форм ділових підприємств;
- галузеві особливості виробництва;
- господарський механізм функціонування економіки і його державне регулювання;
- особливості економіки світового господарства і форми міжнародних економічних відносин;

- сучасні глобальні проблеми.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- обґрунтовувати загальні основи економічного життя суспільства;
- розкривати закономірності розвитку суспільного виробництва;
- з'ясовувати механізм дії економічних законів і механізм використання їх суб'єктами господарської діяльності в умовах ринкової економіки;
- визначити шляхи формування соціально – орієнтованої економіки;
- визначити попит і пропозицію, ринкову ціну і ринкову рівновагу;
- аналізувати економічні функції держави;
- орієнтуватись в економії світового господарства і міжнародних економічних відносин;
- визначити економічні аспекти глобальних проблем і шляхи їх розв'язання.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Результатом навчання за дисципліною є набуття студентами відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.**ЗК 2:** Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК5. Здатність до усної та письмової ділової комунікації державною та іноземною мовами для спілкування в професійній сфері.

ЗК6. Здатність ефективно застосовувати інформаційнні і комунікаційнні технології.

ЗК7. Здатність до пошуку , опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність адаптуватись до нових умов і ефективно та діяти в нестандартних ситуаціях.

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечити якість виконуваних робіт.

ЗК10. Здатність до ефективної співпраці в команді для досягнення спільних цілей

Спеціальні компетентності (СК)

СК2. Здатність застосовувати базові знання математики в обсязі, необхідному для використання математичних методів у галузі автомобільний транспорт.

СК3. Здатність застосовувати знання загальної фізики, електротехніки, механіки,електроніки в обсязі, необхідному для розуміння процесів в галузі автомобільний транспорт.

СК4. Здатність застосовувати знання про основні принципи та методи вимірювання основних технологічних параметрів, необхідних для обслуговування автомобілів.

СК5.Знання видів виробничих процесів, знання технологічної документації, здатність складати карти технологічного процесу обслуговування автомобілів.

СК6. Здатність обґрунтовувати вибір технічних засобів обслуговування автомобілів на основі аналізу їх властивостей, призначення і технічних характеристик з урахуванням вимог до надійності автомобілів і експлуатаційних умов; мати навички налагодження та обслуговування технічних засобів обслуговування автомобілів

СК7. Здатність застосовувати стандарти, технічні умови та інші керівні матеріали для

розробки та реконструкції автотранспортних підприємств та їх підрозділів.
СК8.Здатність виконувати креслення складальних одиниць та креслення деталей із виконанням необхідних технічних розрахунків.
СК9. Знання характеристик матеріалів, які використовуються в сконструйованих пристроях та їх властивостей.
СК10.Здатність використовувати професійно- профільовані знання й практичні навички в галузі конструювання, технології, матеріалознавства, обладнання для виконання технічних і економічних розрахунків.

По завершені вивчення дисципліни студенти повинні володіти програмними результатами:

РН 2. Здатність демонструвати навички усного та письмового спілкування державною та іноземною мовою, використовуючи навики міжособистісної взаємодії, сучасні засоби комунікації, професійну термінологію.
РН 3.Здатність застосовувати базові професійні й наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності.
РН 5.Здатність застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих і технічних наук у сфері професійної діяльності.
РН 6. Здатність продемонструвати знання та розуміння основ загальнопрофесійних дисциплін: теоретичних основ будови автомобілів, взаємозамінність, стандартизація, та технічні вимірювання, технологія конструкційних матеріалів та матеріалознавство, основ електротехнікита електроніки для використання у професійній діяльності
РН 7. Здатність працювати самостійно (курсовий проект, дипломний проект) або в групі (лабораторні роботи), включаючи навички лідерства при їх виконанні, уміння отримувати результат в рамках обмеженого часу.
РН 9. Здатність обробляти, аналізувати і систематизувати науково-технічну інформацію, пов'язану з новітніми досягненнями обслуговування та ремонту автомобілів.
РН 10. Здатність розробляти технологічні плани дільниць, цеху; представляти необхідні дані для розроблення виробничо-технологічного паспорта автопідприємства.
РН 11. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технологіїта навички розроблення алгоритмів і комп'ютерних програм з використанням сучасних мов та технологій об'єктно-орієнтованого програмування; застосовувати комп'ютерну графіку.
РН 12. Здатність розробити конструкцію обладнання (пристрою, спеціального інструмента тощо) середньої складності, забезпечивши відповідність її технічному завданню, діючим стандартам, нормам техніки безпеки.
РН 15. Враховувати соціальні, екологічні аспекти та вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.
РН 16. Застосовувати базові знання з економіки та управління в процесі економічного обґрунтування технічних рішень.
РН 18. Здатність брати участь в розробці та проведенні заходів з підвищення рівня якості та надійності відремонтованої продукції.
РН 19. Здійснювати ділові комунікації у професійній сфері, уміти вести дискусію, укладати ділову документацію українською та іноземною мовами.

5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу 60 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	22 год
Семінарські заняття/практичні, лабораторні	10 год
Самостійна робота	28 год

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Навчальна дисципліна	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
I	**Економічна теорія**	I	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год.		
	Лекції	Семінарські заняття/модульні роботи	Самостійна робота
Модуль 1 – Економічна теорія як наука. Загальні основи економічної теорії			
Змістовий модуль 1.			
Тема 1. Предмет, основні функції економічної теорії.	1	-	1
Тема 2. Економічні категорії і закони.	1	-	2
Змістовий модуль 2.			
Тема 3. Економічні потреби суспільства, їх сутність та класифікація.	1	-	1
Тема 4. Потреба і виробництво	1	-	2
Тема 5. Економічні інтереси: сутність, суб'єкти, об'єкти, класифікація.	-	2	1
Змістовий модуль 3.			
Тема 6. Структурні елементи економічної системи	1	-	1
Тема 7. Класифікація економічних систем	1	-	1
Змістовий модуль 4.			
Тема 8. Власність, її сутність і місце в економічній системі.	1	-	1
Тема 9. Суб'єкти та об'єкти власності	1	-	1
Разом за модулем 1	**8**	**2**	**11**
Модуль 2 Товарне виробництво і ринок			
Змістовий модуль 5.			
Тема 10. Натуральне виробництво: сутність, риси, історичні межі.	1	-	1
Тема 11. Товарне виробництво: причини виникнення, сутність, ознаки і роль в розвитку суспільства. Проста і розвинута форми товарного виробництва.	1	-	2
Змістовий модуль 6.			
Тема 12. Виникнення і розвиток грошових відносин.	1	-	1
Тема 13. Сутність грошей. Еволюція і типи грошей.	1	-	1

Змістовий модуль 7.			
Тема 14. Суть, функції і умови формування ринку.	1	-	1
Тема 15. Попит і пропозиція. Ринкова рівновага. Ринкова ціна.	1	-	2
Тема 16. Особливості ринкових відносин в Україні.	-	2	1
Змістовий модуль 8.			
Тема 17. Структура ринку. Принципи класифікації ринків.	1	-	1
Тема 18. Інфраструктура ринку та її роль в регулюванні економічних процесів.	1	-	1
Модульна контрольна робота	-	1	-
Разом за модулем 2	**8**	**3**	**11**
Модуль 3. Підприємництво в ринковій економіці.			
Змістовий модуль 9			
Тема 19. Зміст, основні принципи та умови підприємницької діяльності.	1	-	1
Тема 20. Підприємство - первинна ланка ринкової економіки. Основні функції та види підприємств.	1	-	1
Тема 21.Загальні економіко-правові основи розвитку підприємництва в Україні.	-	2	-
Змістовий модуль 10			
Тема 22.Капітал як економічна категорія товарного виробництва	1	-	1
Тема 23. Витрати виробництва: їх суть та класифікація.	1	-	1
Тема 24. Валовий дохід і прибуток підприємства. Амортизація.	-	2	-
Разом за модулем 3	**4**	**4**	**4**
Модуль 4. Світове господарство і міжнародні економічні відносини			
Змістовий модуль 11			
Тема 25 Держава і світове господарство.	1	-	1
Тема 26 Міжнародні фінансово-кредитні організації	1	-	1
Модульна контрольна робота	-	1	-
Разом за модулем 4	**2**	**1**	**2**
ЗАГАЛОМ	**22**	**10**	**28**

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за 12-бальною шкалою
		для заліку	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	
90 – 100	**A**	зараховано	5 (відмінно)	10 – 12 балів
82-89	**B**		4 (добре)	7 – 9 балів
74-81	**C**			

64-73	**D**		3 (задовільно)	4 – 6 балів
60-63	**E**			
35-59	**FX**	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання	1 – 3 бали
0-34	**F**	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Рівні навчальних досягнень студентів	
Початковий рівень (1 – 3 бали)	Здобувач освіти виконує частину роботи та не вміє пояснити їх зміст.
Середній рівень (4 – 6 балів)	Виконує роботу за зразком (інструкцією) або з допомогою викладача, результат роботи учня дає можливість зробити правильні висновки або їх частину, під час виконання роботи допускає помилки.
Достатній рівень (7 – 9 балів)	Самостійно виконує роботу в повному обсязі. Самостійно робить висновки.
Високий рівень (10 – 12 балів)	Здобувач освіти виконує всі вимоги, передбачені для достатнього рівня, виконує роботу згідно з інструкцією, робить аналіз результатів та формує ґрунтовні висновки. Крім того студент виконує додаткові індивідуальні завдання.
Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, семінарських занять на та проєктних робіт. Терміни написання: денна форма – на парі
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен Форма здачі: очний

7.Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Порядок та організація контролю знань студентів визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і семінарські заняття курсу.
Відвідування занять	Організація освітнього процесу у Вищому училищі №13 регламентується Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти

8. Рекомендована література

Основна

1. Базилевич В.Д., Попов В.М., Балестрин Л.О. Економічна теорія: політекономія. Навчальний посібник. – К.: «Знання-Прес», 2012. – 718 с.
2. Бобров В.Я. Основи ринкової економіки і підприємництва: Підручник. – К.: Вища школа, 2005. – 719 с.
3. Економічна теорія. Конспект лекцій.О.Корецька. – Луцьк: РВВ ЛДТУ, 2009. 148 с.
4. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка: Навч. посібник для вузів / За ред. З.Ватаманюка, С.Панчишина. К.: «Альтернатива», 2009– 606 с.
5. Економічна теорія. Методичні вказівки до практичних занять для студентів ІІІ курсу всіх спеціальностей денної форми навчання / Марчук О.С. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2013. – 52 с.
6. Економічна теорія. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для студентів ІІІ курсу всіх спеціальностей денної форми навчання / Давидюк О.С. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2011. – 52 с.
7. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – 6-те вид., переробл. і допов. К.: Знання-Прес, 2009. – 719 с.
8. Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Сучасна економіка: Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 2007. – 327 с.
9. Лісовий А.В. Мікроекономіка: Навчальний посібник. – Київ: ЦУЛ, 2006. – 192 с.
10. Мініна О.В., Базілінська О.Л. Мікроекономіка: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2007. – 351 с.
11. Мочерний С.В., Довженко М.В. Економічна теорія: Підручник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2006. – 856 с.
12. Орищак Я. Основи курсу «Макроекономіка»: лекції, сем. Заняття та завд. для самост. роб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. – 120 с.
13. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник. / За ред. Т.Н.Климка, В.П.Несторенка. – К.: Вища школа. Знання, І ч., 2005. – 743 с.
14. Політична економія: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / За ред. К.Т.Кривенка. – К.: КНЕУ, 2006. – 354 с.
15. Отрошко О.В. Основи економічної теорії: макроекономічний аспект: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 222 с.
16. Світова економіка: Підручник / А.С.Філіпенко та ін. – К.: Либідь, 2009. – 582 с.
17. Семернікова І.О., Мєшкова-Кравченко Н.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник (Курс лекцій). – Херсон: ОЛДІ-плюс, 2009. – 312 с.

Додаткова

18. Кривцов О.С. Макроекономіка у запитаннях та відповідях: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 200 с.
19. Політична економія: Навчальний посібник / За ред. К.Т.Кривенка. – К.: КНЕУ, 2009. – 672 с.
20. Роль держави у довгостроковому економічному зростанні / За ред. Б.Є.Кваснюка. – К.: Ін-т екон. прогнозув. – Харків: Форт, 2010. – 424 с.
21. Сухаревський В.С. Економічний словник-довідник. – Тернопіль: Навчальна книга –
22. Шебулдаєва І.В. Основи споживчих знань: Навчальний посібник. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2009. – 156 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 07.11.2021).
2. Міністерство економіки України – Режим доступу: https://me.gov.ua/ (дата звернення: 07.11.2021).

Питання до екзамену з предмета «Економічна теорія»

1. Предмет, основні функції економічної теорії.
2. Економічні категорії і закони
3. Економічні потреби суспільства
4. Економічні інтереси: сутність, суб'єкти, об'єкти, класифікація.
5. Ресурси і фактори виробництва.
6. Структурні елементи економічної системи
7. Класифікація економічних систем
8. Суб'єкти та об'єкти власності.
9. Типи, форми і види власності.
10. Натуральне виробництво: сутність, риси, історичні межі.
11. Товарне виробництво:
12. Сутність грошей. Еволюція і типи грошей. Функції грошей.
13. Виникнення і розвиток грошових відносин.
14. Суть, функції і умови формування ринку.
15. Попит і пропозиція. Ринкова рівновага. Ринкова ціна.
16. Структура ринку. Принципи класифікації ринків.
17. Інфраструктура ринку та її роль в регулюванні економічних процесів.
18. Зміст, основні принципи та умови підприємницької діяльності.
19. Підприємство - первинна ланка ринкової економіки
20. Основні функції та види підприємств
21. Загальні економіко-правові основи розвитку підприємництва в Україні.
22. Капітал як економічна категорія товарного виробництва.
23. Витрати виробництва: їх суть та класифікація.
24. Валовий дохід і прибуток підприємства.
25. Амортизація.
26. Держава і світове господарство.
27. Міжнародна валютна система.
28. Міжнародні фінансово-кредитні організації
29. Інфляція.
30. Підприємницька діяльність великих, середніх і малих підприємств.
31. Менеджмент фірми та його функції.
32. Маркетинг в системі управління фірмою.
33. Безробіття і його форми.
34. Зайнятість населення.
35. Класифікація підприємств:
36. Державні підприємства та їх характеристика

Розробник:
Викладач вищої категорії Юлія ГРИНИК